

Så skapar vi plats för barnen i framtidens städer

ANMÄLAN

17 MARS 09:00 • UPPSALA KONSERT

En konferens om politik för jämlik och hälsosam stadsutveckling

I januari 2020 blir FN:s konvention om barnets rättigheter lag i Sverige. En av konventionens artiklar ger barn rätt till lek, fritid och vila. Hur tillgodoser vi barnens behov i utvecklingen av våra städer? Hur kan vi i praktiken arbeta för att skapa ett hållbart stadsbyggande som också gynnar folkhälsa och därmed samhällsekonomin i stort? 18 procent av Sveriges barn i åldern 6–9 år har övervikt eller fetma; våra 11, 13 och 15-åringar tillbringar 70 procent av sin vakna tid sittande eller liggande och både fysisk och psykisk ohälsa bland barn ökar. Samtidigt blir våra städer allt mer tätbebyggda och ytorna för rekreation, lek och fysisk aktivitet minskar. Utan säkra skolvägar väljer fler föräldrar att skjutsa sina barn till skolan. Utan rymliga och inspirerande lek- och grönytor tar sig barn inte ut. Detta bidrar till att alltför få barn idag kommer upp i WHO:s rekommenderade rörelsemängd på minst 60 minuter per dag. De långsiktiga samhällskostnaderna för ohälsan riskerar att bli enorma.

Konferensen tar avstamp i kopplingen mellan samhällsplanering och samhällsekonomi. Forskning och fakta varvas med utrymme för diskussion, särskilt med inspel från kommunernas politiska företrädare.

Program

09:00 Registrering och fika

30min

09:30 Välkomstanförande

Moderator Veronica Hejdelind och Uppsala kommun hälsar välkomna

10min

09:45 Block 1: PROBLEMBILD & NULÄGE

Barnfetma, typ 2 diabetes, sämre skeletthälsa och psykisk ohälsa hos svenska barn ökar. Samtidigt blir våra städer allt mer tätbebyggda och ytorna för rekreation, lek och fysisk aktivitet minskar. De långsiktiga samhällskostnaderna för ohälsan som stillasittandet orsakar riskerar att bli enorma. Hur ser sambanden mellan den täta staden och ohälsan hos barn och unga ut? Vilka är de främsta orsakerna till stillasittandet och vilka är konsekvenserna?

5min

09:50 Anders Hansen Hjärnstark

– Vi människor har inte bara en kropp som är byggd för rörelse. Fysisk aktivitet är medicinen vi glömde för att ingen tjänade pengar på den. Det är ofattbart att inte fler känner till hur viktigt det är för hjärnan att vi rör på oss. Om du inte är fysiskt aktiv fungerar inte din hjärna så bra som den skulle kunna, säger Anders Hansen.

Hansen beskriver kopplingen mellan hjärnas kapacitet och funktioner och fysisk aktivitet. När du rör på dig blir du inte bara piggare och mår bättre. Träning påverkar även koncentrationen, minnet, sömnen, kreativiteten och stresståligheten – till och med din personlighet och intelligens. Och alla som rör på sig får de här fördelarna – barn, vuxna och äldre. I föreläsningen förmedlar Anders aktuell forskning om kopplingen mellan rörelse och inläring, mellan fysisk och mental hälsa med särskilt fokus på barn och unga.

60min

10:50 Bensträckare

20min

11:10 BO Elisabeth Dahlin Barnkonventionen blir lag hur påverkar det stadsplaneringen?

Den 1 januari 2020 blev barnkonventionen lag. Barnkonventionen som lag stärker barns mänskliga rättigheter i praktiken. Kommer den nya lagen att påverka stadsplanering och samhällsbygget och i så fall på vilket sätt? BO Elisabeth Dahlin berättar om hur hon ser att Barnkonventionen som lag kommer att fungera i praktiken med särskilt fokus på stadsplaneringen.

15min

11:25 Emelie Brunge Tätt och komplett – att bygga stad för alla dess invånare

Emelie Brunge beskriver problemen uppstår i nya stadsdelar där förebilden är den täta, stadsmässiga stenstaden. Politiskt ligger fokus på att klara bostadsförsörjningen och att maximera intäkter till staden. Det leder till en tät exploatering där ytor för människors vardagsliv som gårdar, parker och torg minimeras eller kompromissas bort i av-vägningen mot andra intressen.

Enligt Barnkonventionen som nu är lag i Sverige, har varje barn rätt till lek, vila och fritid. I det ligger att tillgodose att barn får tillgång till en god utemiljö anpassad till sina behov. Detta kommer dock inte bli möjligt i den stad vi nu planerar för. Större förskolegårdar och mer parkmark skulle gynna barnens psykiska och fysiska utveckling. Med hjälp av konkreta, byggda, projekt visar Emelie hur barnens behov av yta och plats i stadsrummet på olika sätt kompromissas bort i den täta staden och vad det får för konsekvenser i stadsplaneringen.

35min

12:00 Mingellunch

60min

13:00 Block 2: MOTIVERINGAR TILL FÖRÄNDRING

Sedan 1 januari är Barnkonventionen lag i Sverige. Hur förhåller sig stadsplanering och bostadsbyggande till barns rätt till t ex lek, fritid och vila? Hur står är ohälsan hos barn i Sverige idag och vad kostar den samhället idag och i framtiden? Har vi råd att inte bygga för aktivitet och rörelse?

5min

13:05 Peter Bergsten: Hur skapar vi hälsosamma samhällen, ECHO-zoner?

Antalet barn som utvecklar övervikt och fetma i Sverige ökar dramatiskt. En hörnsten i behandlingen av dessa barn är att stärka hälsosamma levnadsmönster kring mat, fysisk aktivitet och sömn. Men att ändra levnadsmönster i en miljö som inte är särskilt stödjande är svårt och många barn lyckas inte nå de uppsatta målen.

Bergsten menar att detta inte enbart kan ligga på individen. Samhället behöver skapa bättre förutsättningar för barn att leva mer hälsosamt. Han har därför utvecklat verktyget "ECHO-zon". En ECHO-zon är ett samhälle, där

beslutsfattare tillsammans med andra nyckelaktörer i samhället långsiktigt arbetar med att förändra barnens miljö, både den nära hemmiljön och stadsmiljön, i en riktning så att den bidrar till att stärka hälsosamma levnadsvanor.

Uppsala universitet arbetar med pilot ECHO-zoner, där evidens byggs för vilka förändringar som effektivt, hållbart och långsiktigt bidrar till en sund stadsmiljö ur ett hälsomässigt och även ECHologiskt och ECHOnomiskt perspektiv.

25min

13:30 Talare annonseras senare

30min

14:00 Erik Stigell: Titel meddelas senare

20min

14:20 Samtal på scen

20min

14:40 Fika och mingel

30min

15:10 Block 3: GODA EXEMPEL och VERKTYG

Hur vänder vi trenden och bygger för mer rörelse och fysiskt aktivitet? Tre kommuner presenterar goda genomförda exempel på hållbara och konkreta lösningar.

5min

15:15 Lotta Wikegård & Lisa Sköld: Uppsala skapar plats och goda miljöer för barn och unga!

Lotta Wikegård, sakkunnig på utemiljö, plan och bygglovsavdelningen i Uppsala, berättar om kommunens arbete med riktlinjer för utemiljö vid förskola och grundskola. Det är viktigt för att öka och skapa samsyn i kommunen samt säkra plats i staden för barn och unga. Många perspektiv och aspekter har vägts samman, vilket har varit en lärorik och utmanande process som snart är i mål.

Barnombudet i Uppsala län, Lisa Sköld, berättar om samarbete och process kring att säkerställa barnets rättigheter i stadsplanering. Föreningen Barnombudet i Uppsala län arbetar konkret och nära kommunal och regional verksamhet och lyfter också helhetsperspektivet för samhället. Vi måste skapa förutsättningar i form av bra utemiljöer, men också skapa aktiviteter, normer och strukturer inom andra arenor för att ge barn goda livsvillkor och vanor.

30min

15:45 Växjö

20min

16:05 Göteborg: Barnkonsekvensanalys – så gör det skillnad i stadsplaneringen.

Sedan 2012 arbetar Göteborgs stad med verktyget barnkonsekvensanalys som främst tillämpas på detaljplaner, men även övrig planering. Mie kommer att berätta om möjligheter och utmaningar med att få in barnperspektivet i planering och genomförande och hur vi kan bli bättre på att komma fram hela vägen

20min

16:30 Summering och avslutning

15min

Talare

Anders Hansen / Överläkare i psykiatri, civilekonom och författare

Läs mer

Elisabeth Dahlin / Barnombudsmannen

Elisabeth Dahlin tillträdde som generaldirektör och barnombudsman vid Sveriges barnrättsmyndighet, Barnombudsmannen år 2018.

Tidigare arbetade hon som generalsekreterare för Rädda Barnen och har även haft globala uppdrag inom FN för barns rättigheter. Hon har tidigare även tjänstgjort vid Sida och utrikesdepartementet, senast som ambassadör och chef för Globalt Ansvar. Hon har även arbetet som ställföreträdande generaldirektör och vikarierande generaldirektör vid Kommerskollegium samt varit generalsekreterare för Landsrådet för Sveriges Ungdomsorganisationer, LSU

<https://www.barnombudsmannen.se/>

Emelie Brunge / Landskapsarkitekt Nyréns Arkitektkontor

Emelie Brunge arbetar som landskapsarkitekt på Nyréns arkitektkontor. Hon är en av flera idag verksamma landskapsarkitekter som påtalat de negativa konsekvenserna av den allt högre exploateringsgraden i stadsbyggandet. 2015 uppmärksammades Emelie och hennes kollega Maria Engström för sitt opinionsarbete som påtalar förtätningens negativa konsekvenser för barnens möjlighet till lek, rörelse och frihet med priset ÅRETS Bragd av Sveriges Arkitekter.

<https://www.nyrens.se/>

Peter Bergsten / Professor och diabetesforskare

Peter Bergsten är professor vid Uppsala universitet och forskar på diabetes och barns hälsa. Han arbetar bland annat med frågor som handlar om varför vissa barn tidigt drabbas av fysiska, som typ 2 diabetes, och psykiska komplikationer.

Erik Stigell / Fil. dr i cykel, trafik och hälsa

Erik Stigell är cykelexpert och uppskattad föreläsare med stort engagemang i trafikens miljö- och hälsofrågor.

Han har en bakgrund som forskare på GIH och har skrivit en avhandling om cykling och gång som hälsosam vardagsmotion.

Hans intresseområden är hur man planerar transportstrukturer för ett mindre miljö- och hälsoförsländigt samhälle.

Läs mer

Lisa Skiöld / Barnombud i Uppsala län

Lisa Skiöld är barnombud och verksamhetschef på Barnombudet i Uppsala län, en ideell förening som arbetar med att förverkliga Barnkonventionen genom att utveckla verksamheter som möter och beslutar om barn.

Lotta Wikegård / Sakkunnig utemiljö plan och bygglovsavdelningen Uppsala kommun

Lotta Wikegård arbetar som sakkunnig i utemiljöfrågor med fokus på barn och unga inom stadsbyggnadsförvaltningen, Uppsala kommun. Lotta har genom sina olika yrkesroller en lång erfarenhet av barn och ungas utemiljöer. Hon har ett stort engagemang och spetskompetens inom områden som Mer Åt Fler och tillgänglighet.

Mie Svennberg / Arkitekt, Göteborgs stads Stadsbyggnadskontor

Mie Svennberg är översiktsplanerare med fokus på social hållbarhet och barnperspektiv vid Strategiska avdelningen på Göteborgs stadsbyggnadskontor. Hon arbetar för att barnperspektivet och barnens egna perspektiv ska komma in i stadsplaneringen i Göteborg.

Veronica Hejdelind / Moderator

Veronica Hejdelind är Arwidssonstiftelsens verksamhetschef. Hon är även verksam som skribent, föreläsare, moderator och workshopledare. Veronica arbetade tidigare som publik chef med ansvar för utställningar och lärande på ArkDes (tidigare Arkitekturmuseet), som producent på Utopia arkitektur och konsult med undrag för bl.a. Sveriges Arkitekter. Veronica

[Läs mer](#)

Uppsala konsert

Vaksalagatan 1, Uppsala

Anmäl dig i dag!

Talare: Anders Hansen, läkare, psykiatriker och författare till boken Hjärnstark. Emelie Brunge, landskapsarkitekt Nyréns m.fl

Arrangörer: Arwidssonstiftelsen, Boverket och Uppsala kommun i samarbete med ArkDes, Folkhälsomyndigheten och Tankesmedjan Movium/SLU

ANMÄLAN

© MapTiler © OpenStreetMap contributors

Konferensen är ett samarbete mellan

Arwidssonstiftelsen

@arwidssonstiftelsen
@Arwidssonstift1

Boverket

@boverket.se
@boverket

FolkhälsomyndighetenUppsala

@folkhalsomyndigheten
@folkhalsomynd

kommun

@uppsalakommun

ArkDes

@arkdesc
@arkdesc

Tankesmedjan Movium/SLU

@tankesmedjan_movium

[Allmänna villkor](#) [Integritetspolicy](#) [Dataöversikt](#)

Den här sidan skapades med [Confetti.events](#).